

De burger is staatsgevaarlijk

Wanneer we terugkijken op 2020 moeten we tot de slotsom komen dat het een vreemd jaar was. Coronamaatregelen zorgden voor veel ophef en ontevredenheid van burgers. Ook de voortdurende ontevredenheid van boeren over stikstofmaatregelen kwam vaak in het nieuws.

Er is echter iets paradoxaals aan de hand met het Sars-Cov-2 virus. In de media en de wetenschap wordt soms beweerd dat de overheid weer helemaal terug en het kapitalisme op zijn retour is. Maar de ontredde van diezelfde overheid, of het nu gaat om het testen op Covid-19, het bron- en contact onderzoek, het uitblijven van de bescherming van de zwakkeren in de eerste fase van het virus, de ziekenhuizen die niet uitgerust zijn voor een grotere uitbraak en niet kunnen opschalen, het mondkapjes gezwabber, de gebrekkige zorg voor kinderen en de jeugd, de vergroting van de ongelijkheid en nog veel meer. Zoals nu zelfs het gebrek aan vertrouwen in de vaccins, het gebrek aan vaccins of de organisatie van de inenting levert een ander beeld op.

Een beeld van ontredde bij die overheid, waarbij het kapitaal/de elite en niet alleen de farmaceutische industrie, maar ook de levensmiddelenindustrie de lachende derde is. Eigenlijk reden te meer om de stem te laten horen, om vragen te stellen, om te protesteren, met pannen te slaan. Of je het met die meningen nu eens bent of niet, natuurlijk wel met de inachtneming van de gezondheid van je medemens. Het gaat per slot van rekening om de uitoefening van de fundamentele rechten van meningsuiting en manifestatie. Eens te meer omdat in de discussie er slechts plaats lijkt voor maar één stem.

Burgers maken daar al dan niet middels sociale media veel gebruik van. Ze ventileren hun bezorgdheid, ontevredenheid of boosheid. Je kunt er mee eens zijn of niet, maar dit is niet nieuw, mensen die actievoeren gebruiken al langer hun grondrechten om op straat, in de media en via sociale media hun meningen de wereld in te helpen.

Maar nu lijkt er een nieuw soort activist op te staan die zich altijd afkeerde van activisten en die nu in de pen kruipt en de straat op gaat. Burgers die stevig optreden van de overheid tegen activisten in het verleden toejuichten of die tevreden waren met de maatschappij zoals die was voor Covid-19.

De burger doorziet het gestuntel van de overheid en laat dat weten ook. Daar zit nu die paradox, want hoewel de overheid de zwakkeren niet beschermt, niet in staat is om te laten zien dat zij weet wat ze aan het doen is, stuntelt of erger compleet faalt, hantest zij niet op een terrein waar ze ook in het verleden nooit hanteste: repressie.

Ja de overheid zit steviger in het zadel, en dat laat zij blijken middels haar dienders die naast hard optreden tegen mensen die hun mening uiten ook kleine misstappen hard aanpakken zoals zo vaak is geconstateerd in het verleden bij bijvoorbeeld de identificatieplicht, preventief fouilleren, etnisch profileren, vreemdelingencontrole en ga zo maar door.

De opsporings- en inlichtingendiensten hebben het al decennia gemunt op activisten die hun mening laten horen, die de straat op gaan. De overheid houdt via diezelfde sociale media mensen en meningen in de gaten, benadert mensen voor informatie en poogt groepen binnen te dringen. Mensen die aangesproken worden en soms zelfs op terroristenrapportages van de overheid (NCTV – Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid) terecht komen, zoals eerder de activisten tegen de Groningse gaswinning, windmolens, radicale moslims of bommenkap voor militaire vliegtuigen.

Deze repressiepatronen herhalen zich nu opnieuw als een langspeelplaat die al decennialang in dezelfde groef is blijven steken. Nu wordt zelfs de inzet van het leger niet geschuwd. Boos op Facebook of op straat, dan ben je al een halve of hele extremist en/of terrorist.

Mensen die de moeite nemen van hun democratische grondrechten gebruik te maken en naar Den Haag gaan om te demonstreren, of naar Utrecht of Amsterdam, of elders worden meestal weggezet als lawaaimakers, relschoppers, hooligans, óf, nu als 'wappies'.

In die zin is dit jaar niet anders dan anders. Voor corona moesten burgers het ontgelden, tijdens corona ook, en dat levert bedenkelijke taferelen op.

(Mocht u uw ervaringen willen delen, mail het ons, info@burojansen.nl)